

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214208552
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6214208552.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci starostlivosti o maloletú G. G., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, dieťa rodičov X. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX/X, J., zast. Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš a L. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. K. X, XXX XX I. H., v konaní o návrhu na určenie výživného, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P 208/2014-77 zo dňa 19. 08. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh matky maloletej G. G., ktorým sa matka maloletej G. G. domáhala, aby súd zaviazal otca maloletej G. „prispievať na zameškané výživné maloletej G. mesačne sumou 120 € za obdobie od 01. 05. 2013“.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Podaným návrhom, ktorý matka podala dňa 14. 11. 2014 na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši sa táto domáhala určenia výživného vo výške po 120 Eur mesačne a to za obdobie od 01. 05. 2013 s tým, že nedoplatok na výživnom, ktorý otcovi maloletej vznikol, je povinný otec maloletej zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V návrhu matka maloletého dieťaťa uviedla, že s otcom maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od mája 2013 a maloletá G. žije v spoločnej domácnosti s ňou a ona sa výlučne o ňu od uvedeného obdobia stará, pričom dňa 24. 06. 2013 podala návrh na rozvod manželstva. Matka maloletej ďalej v návrhu uviedla, že od odchodu zo spoločnej domácnosti otec maloletej na výživu maloletej neprispieva, pričom ďalej uviedla, že sama maloletá odmieta sa o otázke výživného s otcom rozprávať a aj z tohto dôvodu matka vzhľadom na osobu maloletej dcéry nepodala trestné oznámenie za neplnenie vyživovacej povinnosti a peniaze, ktoré bolo potrebné použiť na výživu maloletej si požičiavala od svojho brata. Poukázala, že výdavky na maloletú v období od času kedy prestala žiť s otcom maloletej v spoločnej domácnosti predstavovali cca 200 Eur mesačne, jednalo sa o náklady na cestovné, platenie poistného, stravy, ošatenia, hygienických potrieb, ako aj nákladov na lieky a tiež aj na voľnočasové aktivity. Zároveň poukázala na tú skutočnosť, že otec maloletej pracuje v spoločnosti D., jeho priemerný mesačný zárobok predstavuje 352 Eur mesačne, tiež uviedla, že otec maloletej má vedľajšie príjmy (z čiernej práce) a príjmy nevykazuje, nakoľko má množstvo exekúcií, ktoré vznikli jeho nezodpovednosťou a exekútor by mu mohol siahnuť na jeho príjem. Matka maloletej ďalej v návrhu uviedla, že očakávala rozhodnutie súdu o jej rozvode manželstva a následne určenie výživného, to sa však veľmi predĺžilo, keďže sa viedlo aj znalecké dokazovanie, uviedla, že počas pojednávania v konaní o rozvod bola riadená pokynmi a nebola informovaná, že musí podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia, dozvedela sa o tom len vtedy, keď prevzala rozsudok

o rozvode, kedy sa ona nedočítala o zameškanom výživnom. Na pojednávaní sa matka maloletej pridrižovala podaného písomného návrhu a ďalej uviedla, že maloletá v predchádzajúcom období, teda v čase od 01. 05. 2013 bola žiačkou základnej školy, siedmeho ročníka, od septembra 2013 navštevovala ôsmy ročník základnej školy a v čase tohto konania, teda v roku 2015 v školskom roku 2014/2015 navštevuje deviaty ročník základnej školy. Ďalej uviedla, že ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre rozhodnutie o zameškanom výživnom zdôrazňuje tú skutočnosť, že sa domnievala, keďže podala návrh na rozvod, že pokiaľ bude rozhodnuté a rozhodované o rozvode, súd rozhodne aj o výživnom za obdobie spätne, zároveň tiež sa domnievala, že o jej návrhu bude rozhodnuté v čo najkratšom čase a nepovažovala preto za potrebné, aby ešte podala návrh na čas do rozvodu manželstva. Pri svojom výsluchu matka maloletej ďalej uviedla, že od doby odkedy opustila s maloletou spoločnú domácnosť, ktorú zdieľala s otcom maloletej, otec maloletej na maloletú neprispel finančne žiadnou čiastkou, kúpil jej len vetrovku v roku 2013, nejaké darččky na Vianoce, na narodeniny a nejaké oblečenie, pričom poukázala aj na tú skutočnosť, že aj v súčasnej dobe si otec vyživovaciu povinnosť riadne a včas neplní. Podľa jej názoru je v schopnostiach a možnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletej, pričom podľa jej názoru príjmy, ktoré oficiálne deklaruje sú určite iné a ona vychádza z toho, že žila s ním v spoločnej domácnosti, má určité indície o vzniku firmy a o jej skutočnom zastupovaní. Pri svojom výsluchu ďalej uviedla, že maloletá navštevuje Základnú školu vo S. XXXX/XXXX, do školy každodenne dochádza z J. do I. H. kde má ona výdavky jednak na cestovné, ďalej to sú výdavky na zaplatenie jej stravy a tiež sú to bežné výdavky spojené s jej fyzickým rastom, hygienické potreby a poukázala aj na určité zdravotné problémy maloletej, kedy na odstránenie zdravotných ťažkostí kupuje pre maloletú rôzne prírodné produkty, tiež poukázala, že sa dcéra pripravuje na talentové skúšky, chodí na doučovanie, keďže chce študovať na konzervatóriu. Matka maloletej na pojednávaní tiež uviedla, že okrem maloletej ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, v školskom roku 2012/2013 mala ešte vyživovaciu povinnosť k dcére U., ktorá však v máji 2014 zmaturovala a od septembra 2014 je aj zamestnaná.

Otec maloletej na pojednávaní žiadal, aby súd návrh zamietol, pričom poukázal na tú skutočnosť, že on nezadal príčinu tomu, aby matka opustila spoločnú domácnosť, matka s dieťaťom ho opustila proti jeho vôli a podľa jeho názoru bolo dieťa matkou zmanipulované, poukázal pri svojom výsluchu na tú skutočnosť, že jeho majetkové a sociálne pomery sú také ako v predchádzajúcom období, kedy sa viedlo konanie o rozvod manželstva, potvrdil tú skutočnosť, že v čase, keď prebiehalo rozvodové konanie nemal určené výživné a matke na maloletú peniaze nedával, maloletá však chodievala k nemu každý víkend a vtedy on zabezpečoval všetky jej potreby. Uviedol tiež, že sa pridrižava svojich vyjadrení, ktoré uviedol pri svojom výsluchu v konaní o rozvod manželstva, aj čo sa týka jeho sociálnych a majetkových pomerov.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 7P/89/2014, správami Mesta Veľký Krτίš, Imperial Group Europa, Daňového úradu Banská Bystrica, potvrdením o zárobku matky za rok 2013, potvrdením o zárobku otca za rok 2013, správou Sociálnej poisťovne, správou MUDr. J. o zdravotnom stave maloletej a mzdovým listom otca za obdobie roku 2013.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia a títo ani nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičia maloletej v spoločnej domácnosti nežijú od mája roku 2013, pričom z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec maloletej si od uvedeného obdobia neplní vyživovaciu povinnosť k maloletej riadne a včas, za obdobie do rozvodu manželstva na výživu maloletej neprispel matke žiadnou finančnou sumou. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/89/2013 súd zistil, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletej G. G., pričom manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené a maloletá na čas po rozvode bola zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľke, pričom odporca bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej počínajúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva výživným vo výške 120 Eur mesačne. Predmetné rozhodnutie nadobudlo a to v časti týkajúcej sa výroku o rozvode manželstva právoplatnosť dňom 21. 11. 2014 a v časti o úprave pomerov k maloletej na čas po rozvode dňom 08. 04. 2015. Súd mal zároveň preukázané, že v čase, za ktorý matka maloletej navrhuje určenie výživného na maloletú, maloletá navštevovala druhý stupeň základnej školy, do školy každodenne dochádzala a to z jej súčasného miesta bydliska z Neniniec do Veľkého Krτίša. Pokiaľ sa týka matky maloletej, táto v čase od 01. 07. 2013 pracovala v s. r. o. T. & A.- SK I. H. a jej zárobok predstavoval 200 Eur mesačne od 08. 03. 2014 pracuje v s. r. o. F. A. D. kde jej priemerný mesačný zárobok podľa potvrdenia jej zamestnávateľa predstavuje cca 174 Eur (viď na č. l. 14). Pokiaľ sa týka otca maloletej, tento je zamestnaný v s. r. o. D. N., pričom podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa má priemerný mesačný zárobok v uvedenej spoločnosti 337 Eur. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočky vo Veľkom Krτίši

súd zistil, že otec maloletej v období rokov 2013-2014 bol prihlásený na poistení ako zamestnanec v pracovnom pomere s pravidelným príjmom a to od 01. 04. 2013, uvedený stav trvá v s. r. o. D. N., O. N. a ako zamestnanec v pracovnom pomere s nepravidelným príjmom bol od 17. 01. 2011, uvedený stav trvá. Zo správy Daňového úradu v Banskej Bystrici zo dňa 02. 09. 2014 mal súd preukázané, že s. r. o. Z., ktorej bol otec maloletej konateľom i spoločníkom nepodala daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb za rok 2013, zároveň z vykonanej lustrácie v sociálnej poisťovni súd zistil, že otec maloletej mal v roku 2014 u zamestnávateľa Mesto Veľký Krtíš mesačný príjem vo výške cca 20 Eur. Zároveň z predmetnej lustrácie v Sociálnej poisťovni pobočka Veľký Krtíš mal súd preukázané, že otec maloletej nepoberá dôchodok ani nemocenské a ani úrazové poistenie a ani podporu v nezamestnanosti. Pokiaľ sa týka maloletej, súd mal preukázané, že táto v školskom roku 2014/2015 navštevovala deviaty ročník základnej školy, v predchádzajúcich rokoch tak ako už bolo uvedené bola žiačkou siedmeho a ôsmeho ročníka Základnej školy vo I. H., do školy každodenne dochádzala z J., s týmto mala matka zvýšené finančné výdavky, ďalej súd mal preukázané aj to, že maloletá má určité zdravotné problémy, je dispenzarizovaná u S.. S. J., v predchádzajúcom období užívala homeopatickú liečbu, zo správy ďalej vyplynulo, že v decembri 2013 a v marci 2014 maloletá užívala antibiotiká, ktoré sú pri ich predpise s doplatkom, v súčasnej dobe, tak ako to vyplynulo zo správy zo dňa 04. 09. 2014 (na č. I. 35) maloletá potrebuje preparáty na ošetrovanie nosa, kašeľ, horúčku, premasťovadlá na kožu, ktoré hradia rodičia. V súčasnej dobe je maloletá po respiračnej stránke relatívne dobre kompenzovaná.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaného ustanovenia zákona. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov, pričom kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov sa určujú podľa schopností, možností a majetkových pomerov rodičov. Každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a to nie len v pozitívnom, ale aj negatívnom slova zmysle. Z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh, alebo z úradnej povinnosti, avšak za predpokladu existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Súd v týchto prípadoch nie je viazaný návrhom, sám musí určiť začiatok, kedy povinný prestal platiť výživné, alebo ho platil v obmedzenej miere a či v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Len v prípade, ak súd zistí existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pri určovaní výživného za minulé obdobie zisťuje aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, pričom prihliada na už poskytnuté plnenia, poskytovanie bývania, osobnej starostlivosti a tiež aj hodnotí ďalšie zákonné kritériá, súd musí posúdiť skutočný stav aký existoval v minulosti. Ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine predstavuje takú právnu úpravu, ktorá od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t. j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok, pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom, súd môže výživné priznať aj spätne, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu, avšak z ustálenej judikatúry vyplýva, že výnimočným dôvodom určite nie je matkou maloletého dieťaťa uvádzaná neznalosť možnosti uplatňovať si výživné, resp. osobné konflikty medzi rodičmi. Za relevantné dôvody by bolo možné považovať napríklad zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť si nárok, alebo tiež aj konanie, ktoré by malo znaky trestného činu spočívajúce v bránení uplatnenia nároku na výživné- napríklad vyhružky, násilie a podobne. Podľa názoru súdu žiadny z matkou uvádzaných dôvodov pre určenie výživného aj za čas spätne od podania návrhu nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa pre priznanie spätného výživného. Záverom súd v tejto súvislosti poukazuje, že matka maloletej podala návrh na určenie výživného za predchádzajúce obdobie teda spätne, 14. 11. 2014, pričom rozsudok o rozvoze manželstva účastníkov nadobudol právoplatnosť dňom 21. 11. 2014, kedy v zmysle predmetného rozhodnutia bola otcovi maloletej stanovená povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške

120 Eur mesačne a to počínajúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, teda dňom 21. 11. 2014 a preto aj s prihliadnutím na uvedené súd výživné nepriznal ani dňom podania návrhu t. j. 14. 11. 2014 a návrh zamietol.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa matka maloletej G. G. odvolala a v odvolaní uviedla, že podáva odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo dňa 19. 08. 2015, nakoľko nesúhlasí s jeho rozhodnutím. Uviedla, že od mája 2013 nežije s otcom maloletej v spoločnej domácnosti. Zdôraznila, že zo spoločnej domácnosti bola nútená odísť, nakoľko sa nedalo znášať jeho správanie. Vzhľadom na jej finančnú situáciu a majetkové pomery, do ktorých sa dostala nedokáže sama plniť potreby maloletej. Uviedla, že otec maloletej si neplnil vyživovaciu povinnosť, preto jej brat navrhol, že povinnosti otca maloletej prevezme, kým ho súd nezaviaže prispievať na výživné pre maloletú G. a potom mu finančnú čiastku požičanú na uvedené účely vráti. V rámci konania o rozvod manželstva žiadala, aby súd o vyživovacej povinnosti otca dieťaťa rozhodol ešte pred rozvodom, čomu súd nevyhovel, preto mala za to, že výživné jej bude vyplatené dodatočne. Trestné oznámenie na políciu za neplatenie výživného otcom maloletej nepodávala kvôli maloletej, pretože maloletá ju prosila, že to nemá robiť. Bližšie informácie ohľadom zameškaného výživného sa na pojednávaniach konaných na okresnom súde nedozvedela. Uviedla, že súčasná právna úprava vyživovacej povinnosti sa nepremlčuje, avšak do podania návrhu na rozvod manželstva nebolo možné hovoriť o zameškanom výživnom, aj keď na druhej strane existuje trestno-právny postih za neplnenie vyživovacej povinnosti. Zdôraznila, že v rozvodovom konaní bola ukrátená. Súd ju mal procesne poučiť, keď sa v rámci jej výsluchu dozvedel, že otec neplatí výživné a ani dieťa inak nepodporuje. Keby ju bol súd poučil, bola by podala osobitný návrh o určenie výživného. Keďže sa tak nestalo má za to, že sa v danom prípade jedná o dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú podľa matky maloletej aj v tom, že po vzniku rozvratu manželstva, potom čo s otcom maloletej zrušili spoločnú domácnosť, sa musela vo zvýšenej miere starať o duševnú pohodu dcéry, čo ju neustále zaťažovalo, pričom musela byť v pravidelnom intenzívnom duševnom kontakte s dieťaťom, lebo bolo ohrozené jeho duševné zdravie. Otec do výchovy maloletej neustále nevhodne zasahoval, prinášal nepokoje a ona sa musela zamerať na odstránenie škodlivých následkov, ak nechcela viac dramatizovať situáciu tým, že by prebiehalo aj ďalšie súdne konanie o určenie výživného na čas do rozvodu manželstva. Po prevzatí rozsudku o rozvode manželstva podala návrh na zameškané výživné. Súd zamietol návrh na zameškané výživné, nakoľko ho podala dňa 14. 11. 2014, pred nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva aj s určeným výživným, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21. 11. 2014. Podľa názoru matky maloletej okresný súd pochybil, pretože mal návrh zamietnuť. Podala by druhý návrh, alebo by sa odvolala proti rozsudku o rozvode manželstva. Ďalej uviedla, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Povinnosť rodičov je rovnaká, pričom súd nemôže „celé bremeno hodiť na matku“. V podaní zo dňa 21. 09. 2015, doručenom osobne do podateľne okresného súdu dňa 21. 09. 2015, t. j. po uplynutí lehoty na podanie odvolania podľa ust. § 204 ods. 1 OSP v rozpore s ust. § 205 ods. 3 OSP, označenom ako „Odôvodnenie odvolania navrhovateľky zo dňa 03. 09. 2015“, právna zástupkyňa matky maloletej G. uviedla, že sa nestotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, nakoľko podľa jej názoru tieto závery vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže v konaní sa jednoznačne preukázalo, že sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa na určenie výživného na maloletú G. späťne. Zdôraznila, že okresný súd s poukazom na ust. § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine konštatoval, že právo na výživné sa nepremlčuje a že ho možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré okresný súd podľa právnej zástupkyne matky dieťaťa nesprávne vyhodnotil. Ďalej uviedla, že otec maloletej G. od času, keď matka dieťaťa odišla s maloletou zo spoločnej domácnosti, neprispel žiadnym spôsobom matke na výživu maloletej a to napriek tomu, že vedel aké sú náklady na výživu maloletej, ako aj to, že maloletá G. navštevuje školu mimo miesta bydliska a teda má náklady spojené s cestovaním. Poukázala na to, že pri neplnení vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu dochádza k situácii, že matka dieťaťa, ktorá si plní svoje povinnosti a stará sa o dieťa, de facto úveruje otca dieťaťa, ktorý si svoje povinnosti neplní. Uvedené sa vzťahuje aj na situáciu, keď dochádza k spätnému uznaniu povinnosti platiť výživné na maloleté dieťaťa. Právna zástupkyňa matky maloletej G. v podaní, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 21. 09. 2015, t. j. po uplynutí lehoty na podanie odvolania a doplnenie dôvodov odvolania, (ktorá uplynula dňa 03. 09. 2015) ďalej uviedla, že podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine je možné výživné na maloleté dieťa priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, preto podľa jej názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K obsahu odvolania matky dieťaťa sa vyjadril v podaní zo dňa 08. 10. 2015 otec dieťaťa a vo vyjadrení uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za správny. Matka maloletej G. v odvolaní uviedla množstvo skutočností, ktoré sú nepravdivými a lživými. S matkou dieťaťa žil v manželstve od roku 1993, kde sa im narodili deti z lásky, ktoré aj v tomto duchu vychovali. Pracovali spoločne v rodinnej spoločnosti, ktorá sa zaoberala nákladnou dopravou. Manželka pracovala v oblasti personalistiky a účtovníctva a bola v kontakte s pracovníkmi spoločnosti. Takýmto spôsobom nadviazala užší vzťah so zamestnancami a to hneď niekoľkokrát. Zdôraznil, že ako otec detí nevidí dôvod, prečo by nemal mať záujem o výchovu a podporu detí. S mladšou dcérou G. je v užšom kontakte, dcéra ho navštevuje. V tomto školskom roku nastúpila na strednú školu do X., kde je ubytovaná na internáte. Domov chodí každý týždeň; z toho každý druhý víkend trávi s otcom. Vychádzajú spolu dobre, riešia spolu každodenné problémy. Uviedol, že trvá na tom, že výživné za žalované obdobie platil tak, že ho platil priamo dcére. S navrhovateľkou dobre nevychádza, čo je podľa jeho názoru možný dôvod jej súčasnej argumentácie.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 2 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

Zo spisu odvolací súd zistil, že návrhom na určenie zameškaného výživného pre maloletú Q. G., nar. XX. XX. XXXX sa matka maloletej G. domáhala, aby súd zaviazal otca maloletej G. prispievať na zameškané výživné mesačne sumou 120 € počnúc dňom 01. 05. 2013 s tým, že nedoplatok na zameškanom výživnom je otec maloletej povinný splatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku do rúk matky maloletej.

Okresný súd uvedený návrh matky maloletej Belly po vykonanom dokazovaní vyhodnotil tak, že tento je neopodstatnený, pretože neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 77 ods. 1, tretia veta zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. V uvedenej súvislosti okresný súd uviedol, že ust. § 77 ods. 1, tretia veta Zákona o rodine predstavuje takú právnu úpravu, ktorá si vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. podanie návrhu na určenie vyživovacej povinnosti bez zbytočného odkladu, po naplnení zákonných podmienok. Len z určitých dôvodov (hodných osobitného zreteľa), ktoré možno posúdiť ako výnimočné, možno podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti na maloletého oprávneného spätne, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle ust. § 77 ods. 1, veta tretia Zákona o rodine určite nie je matkou maloletého dieťaťa uvádzaná neznalosť možnosti uplatňovať si výživné, resp. osobné konflikty medzi rodičmi. Za relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa by bolo možné považovať napr. zdravotný stav matky dieťaťa, ktorý jej zabránil včas podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca dieťaťa na čas do rozvodu manželstva. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že žiadny z matkou uvádzaných dôvodov pre určenie výživného spätne od podania návrhu nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa pre priznanie spätného výživného. Pritom poukázal na to, že matka maloletej podala návrh na určenie výživného za predchádzajúce obdobie spätne predtým ako rozsudok o rozvedení manželstva, ktorým okresný súd uložil otcovi dieťaťa vyživovacia povinnosť na maloletú XXX vo výške 120 € mesačne, nadobudol právoplatnosť dňa 21. 11. 2014.

Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Okresný súd dôsledne aplikoval ust. § 77 ods. 1 veta tretia Zákona o rodine, kde sa uvádza, že „výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa“. V ust. § 77 ods. 1 veta tretia Zákona o rodine je zakotvená výnimka z predchádzajúcej vety ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, kde sa uvádza, že „výživné pre maloleté dieťa možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania“. Z dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu Zákona o rodine vyplýva, že táto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr a tak predišiel problémom súvisiacim s oneskorenou podaným návrhom (nepriaznivá finančná situácia a pod.). Pokiaľ sa teda návrh na určenie výživného týka maloletého oprávneného, môže súd výnimočne priznať výživné aj spätne - 3 roky od podania návrhu, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí navrhovateľ súdu preukázať. Patrí medzi ne objektívna nemožnosť podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti napr. preto, že oprávnená osoba nemala potrebné informácie kde povinný žije, alebo preto, že z dôvodu zlého zdravotného stavu sa nemohla venovať takému- to konaniu. V danom prípade sa nejedná ani o jeden z

vyššie uvedených prípadov. Ak teda skutočne nastala situácia, tak ako v rozpore s tvrdením otca dieťaťa (ktorý tvrdí, že si plnil vyživovaciu povinnosť poskytovaním výživného priamo dieťaťu) tvrdí matka dieťaťa, mala matka maloletej G. možnosť podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca dieťaťa na čas do rozvodu manželstva, prípadne počas konania o rozvod manželstva mala matka maloletej G. možnosť podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) OSP, kde sa uvádza: „predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby platil výživné v nevyhnutej miere“. Neobstojí preto argumentácia matky dieťaťa, že jej brat dočasne dobrovoľne prevzal vyživovaciu povinnosť otca dieťaťa a teraz mu musí peňažné prostriedky poskytnuté na tento účel vrátiť, pretože zákon poskytuje, tak ako je vyššie uvedené, riešenie priamo vo vzťahu k otcovi dieťaťa. Rovnako neobstojí argumentácia matky dieťaťa, že nemala dostatočné právne povedomie na to, aby vedela riešiť vzniknutú situáciu adekvátnym spôsobom, nakoľko na inom mieste odvolania matka maloletej G. uvádza, že „...nechcela dramatizovať situáciu tým, že by proti určitej logike prebiehalo aj ďalšie súdne konanie o určenie výživného na čas do rozvodu“ (posledná veta tretieho odseku odspodu, druhej strany odvolania matky maloletej G. zo dňa 03. 09. 2015 - č. I. 84 spisu). Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané splnenie podmienok na aplikáciu ust. § 77 ods. 1 veta tretia Zákona o rodine, t. j. existencia takých okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré matke maloletej G. objektívne bránili podať návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca dieťaťa na čas do rozvodu manželstva, v prípade, že si otec dieťaťa, tak ako to tvrdí matka dieťaťa dobrovoľne vyživovaciu povinnosť voči maloletej G. do právoplatnosti rozsudku o rozvod manželstva neplnil. Okresný súd preto správne rozhodol, keď návrh matky na spätné určenie vyživovacej povinnosti od 01. 05. 2013 zamietol.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu, ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil konštatujúc, že argumentácia matky dieťaťa, že súd zamietnutím návrhu preniesol ťarchu vyživovacej povinnosti na matku dieťaťa, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti neobstojí.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.